

# ANIE EKEME NDIYỌ USEN ERIDI ESIE?

Malachi 3:1-18

ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 458

Eke Mkparawa

**IKỌ IBUOT:** “Edi anie ekeme ndiyọ usen eridi esie? Anie owo ekeme ndida ke ini enye ayararede idem esie? (Malachi 3:2).

## Isuñ-utom Ye Etop

Ke awakde akan tọsin isua iba emi ekebede, Abasi Ete ama ọdọñ Jesus Christ Eyen Esie edi ke ererimbot. Nnyin imọfiọk mbuk Usọrọ-eman Christ ke abaña Nsek-eyen emi akamanade ke Bethlehem. Ofiọñ itiokiet mbemiso Jesus akamana, ema eman John ọduok owo mmọñ. Ke ini akade iso ekekot enye “andibem Jesus iso” koro edi enye akasian mme owo eridi Jesus. John ama ọkwọrọ ọnọ mme owo ke akai-ikọt (wilderness) ete: “Mbufo ekabare esit, koro Ubọñ Heaven ke ekpere. . . . Mbufo ediọñ usuñ Jehovah” (Matthew 3:2, 3).

Malachi, anditiñ ntiñ-nnim ikọ ama ebem iso etiñ abaña kpukpru emi ke awakde akan isua 400 mbemiso enye editibe. Enye ekedi akpatre isuñ-utom ke ini Akani Ediomu ndisian eridi Jesus. Enye ama etiñ ke nda-usuñ Edisana Spirit ete, “Sese, ami nyedọñ angel mi, ndien enye eyebem mi iso ọdiọñ usuñ” (Malachi 3:1).

## Editọñ Ntak Ndi Jesus

Ke Jesus ama akanam utom Esie okure ke isoñ, Enye ama afiak ọnyọñ ke Heaven; edi Enye ke ọsọp afiak edi man ada ikọt Esie ọnọ Idem esie. Emebup mbume emi, “Edi anie ekeme ndiyọ usen eridi esie? Anie owo ekeme ndida ke ini enye ayararede idem esie?” Se ndiyọ ọwọrọde ke usuñ kiet edi ndida iso ye iso nnyime me ndiyak idem uko-uko nnọ se iyomde nditibe, ndik iduhe. Iwọrọke ite ke baba owo kiet ididaha, sia mme anditiene-Christ ke etim idem mmọ, ndien kpukpru nnyin imekeme ndidu ke mbeñeidem.

David ama obup ukem mbume oro ini kiet onyüñ ọnọ ibọrọ ñko. “Jehovah, anie ediduñ ke tent fo? Anie editie ke edisana obot fo? Owo eke asañade nte ọfọnde ama, onyüñ amade edinen ido, onyüñ ọdọhọde akpanikọ ke esit esie. Owo eke midọkke eridok ke edeme esie, minyüñ inamke ufan esie idiok; minyüñ itibike ikọ but idian mbọhiduñ esie. . . .” (Psalm 15:1-3).

## Utom Ndidọñ Nnam Ọfọñ

Etiñ ebaña Abasi nte ikañ usọ-gold ye nte suọp uyet ọfọñ. Ke mme usen edem anam usọ o’ gold eyetie ekpere eso utara ñkpọ esie onyüñ owuk enyin ese mbat gold emi enye oyomde nditara onyüñ ekpeme, iyakke ikañ ofiop akaha, edi ofiop ekem nte enye oyomde. Enye eyebet do aka iso ese tutu kpukpru ndek me mbio emi owo miyomke ewọñ; ndien eme (gold) ikpọñ ọsuhọ. Ke ini enye ekemede ndikut idem esie ke nsem-nsem eme (gold) oro, ndien enye eyefiok ete ke asana ekem. Ntre ke Abasi ebet onyüñ ekpeme ye ime nte enamde esit nnyin ọfọñ ama ebe ke ukut ye idomo. Nte nnyin imekeme nditiñ nte Job eketiñde ke ini ọkpọsọñ idomo okosimde enye, “Enye odomo mi: nyewọrọ mbiet gold” (Job 23:10)?

Nnyin imọfiok ite ke ediyet ọfọñ, nte esọñde ubok eyet ye nte suọp ọsọñde ntre ke ọfọñ otim asana. Ke uwem nnyin mfin, nte idomo ọsọñde, ntre ke erikan akpana nte okpon. Ndusuk ini nnyin imesikwọ ke ikwọ ite, “Nte krọs ọsọñde, anyanya otim esem.” Utom ke aka iso ke esit nnyin, ke nnyin iyakde idem inọ Abasi tutu esioño se mifonke efep ebe ke ukut ye idomo. Edieke iyode inyüñ ibọñde akam iyom mfọñ ndisọñọ nda, uwem nnyin eyeyarade owut mfọñ ye ima Abasi. Nte afo ke ayayama ọnọ Jesus? Edida edisana esit oro ndikeme ndiyọ usen eridi Esie ndinyüñ nda ke ini Enye ayararede idem Esie.

## Ọyọhọ Mbak Duop Ye Enọ Ima Esit

Ebup mbume ete, “Nte owo okpotuk Abasi?” Malachi ọkọdọhọ ete nditọ Israel ema etuk Abasi ke ọyọhọ mbak duop ye enọ ima esit, mmọdo ke ema eda isuñi esuñi mmọ. Mfin edieke nnyin imumde mme ñkpọ emi enyenede Abasi ikama, nnyin ikpanaha idorenyin ndinyene edidiọñ Esie ke uwem nnyin. “Mbufo eda kpukpru ọyọhọ mbak duop edisin ke ufok unim-ñkpọ, man udia odu ke ufok mi, ndien eda emi edomo mi, Jehovah mme udim ọdọhọ, mme ami ndiberekede window Heaven nnọ mbufo, nnyüñ ññwaña nti ñkpọ nnọ mbufo, tutu akaha.”

Jacob ama anam eñwọñọ ọnọ Abasi, emi enye ọkọdọhọde ete: “ndien nyesio ubak kiet ke itie duop kpukpru se afo edinọde mi nda ntomo fi” (Genesis 28:22). Ke isua edip ama ekebe, enye afiak ọnyọñ ufok esie ye ediwak nditọ ufok ye mme enañ, akabare edi owo inyene oto ke ndisio akaña esie nnọ Abasi.

Ke isua 1902, owo kiet ama ebere ndidomo Iko Abasi nse, onyũ òwòòò òòò Abasi ete ke imò iyeyak ubak inyene imò inò ke utom Ọbò. Ke ini oro enye ama ememen ufòk esie enim ubiò onyũ akama isò eti-eti edi enye osuk ọwọọ ada oyom ndidomo Abasi nse kpa nte Jacob akanamde.

Ke ufòt ọfiò ita, Abasi ọtòòò ndidiò enye. Enye ama ọtòòò mbubehe onyũ anam mme ikpò glass udò ñkpò. Itie ubot ñkpò esie okodu ke San Francisco ke ini unyek-isò ye ikañ isua 1906. Mme ufan esie ema etiñ enò enye ete ke enye edi owo emi nsobo osimde, edi enye ọkòbò ete, “Ami nnimke ke akpanikò; edi edieke ndide nte etiñde, ọwọ ete ke Ñwed Abasi itiñke akpanikò; edi ami mmòfiòk nte ke Abasi idifiakke edem ke mme eñwòòò Esie.” Enye ama ọò etop ke uruk ukwak aka do man ọduñde onyũ ọbò ibò ete ufòk ubot ñkpò oro okodu ke ufòt ikañ, ndien ke edi akpanikò nte ke ikañ ama abiat enye, ke odudu ikañ ọsò eti-eti nte mmimò midikemeke nditim mfiòk nte ñkpò etiede ke mme usen ifañ ke iso. Ema edomo mbuòtidem esie, edi enye ọkòbuòt idem ye Abasi. Ekem enye ama ọbò etop efen ke uruk ukwak emi ọkòdò ete: “Kpukpru ñkpò ke idaha ñkpò nte itiat kiet ye ubak ke ofuri ñkan-ñkuk itie ubot ñkpò eta ikañ; edi isimke efak itie ubot ñkpò fo ke utibe usuñ.”

Enye ama ọsò aka ke San Francisco onyũ okut ete ke ikañ ama ata akanade itie unam glass oro. Edi idem ọkò eto emi akanarede mme ufòk oro okuk, ikañ ikataha edi akañwañwan. Ekeda eto ebò ñkpò oro, ema enyũ enyene mme ikpò ukama-mmò (tank) emi ekesidònde aran ikañ man eda etera glass. Ekenim mme tank oro ke degree 2500. Edeme ikañ ama ọdò akanare onyũ ebe ufòk oro edi baba otu glass kiet ikasiahake ito unyek-isò me ikañ. Ke akpanikò owo emi ama okut kpa nte mmò eñwen ekecutde, ete ke ñkop-item ke Iko Abasi asaña ye akwa edidiò.

Jesus ọkòdò ete: “Enò, ndien eyenò mbufò; eyedomo ọyòhò udomo eke emiñde ọsuhòre, eke enyeñede, onyũ ọyòhò ọduòhò, esin mbufò ke ofò” (Luke 6:38). Mmò eke eyakde ini, nda-mmà enò (talent), ye se mmò enyenede ke ntat-ubòk enò Abasi, ekop inemesit enyũ enyene inyene ekan mmò emi ekerede ete ke mmimò ikemeke ndinò. Mbak kiet ke itie duop ke kpukpru se nnyin inyenede enyene Abasi; Edieke inòde Enye oro ikpò, ke akpanikò nnyin inòhò Enye baba ñkpò kiet. Akamba edidiò oto ke ndinò uwak-uwak ñkan se inyenede Enye.

Ke ini ibònde akam, nte iwakde nditoro Enye, ntre ke Enye asaña ekpere onyũ ada uwak edidiò ọdiò nnyin. Edieke nnyin iyomde Abasi eberede ubet unim-ñkpò Esie, ana nte nnyin iberede eke nnyin. Ata akpan ntak emi inamde ñkpò inò Abasi edi ke ntak ima; nnyin inòhò Enye ñkpò man Enye ọtòòò ntak ekpe nnyin nte usiene. Enye ikamaka nnyin baba ñkpò kiet; edi nnyin ikam ikama Enye kpukpru ñkpò nte isò. Enye ekedi ke isò, ọbò ufen, ọduòk iyip onyũ akpa man afak nnyin; ñkukure se nnyin ikemedede ndinam edi ndima nnyũ nnam ñkpò nnò Enye.

### **Uforo—Nnen-nnen Ye Abiaña**

Malachi, anditiñ ntiñ-nnim ikò eti mme owo ete ke mmò ekedò ete ke ọwọ “ikpikpu” midighe, ufò iduhe, ndinam ñkpò Abasi. “Nnyin inyũ ikut nso udori, koro inimde item esie?” Mmò ewòòòre enyin ese mbon iseri ye mme oburobut owo emi eketiede nte ke mmò ema enyene inemesit ye uforo. Edi Ọbò ọkòdò ete ke Imò iyewut nnen-nnen ndise, ndien akpatre ke eyekeme ndikut mme utò owo ekedide edinen ye owo inemesit ye owo emi ekedide idiòk owo.

Ini kiet, idiòk owo ama anam inua onyũ ọdò ete ke imò ikòtò mme ñkpò inwà imò ke mme Usen Ọbò, idiò inwà imò ke mme Usen Ọbò inyũ idò mme ñkpò inwà imò ke mme Usen Ọbò ndien ke idò imò ama okpon eti eti. Anditiene-Christ ama ọbò enye onyũ ọdò ete, “Ih, edi Abasi isinamke ibat Esie kpukpru ini ke ọfiò duop (October).” Ediwak ñkpò kpukpru ini idighe nte nnyin ikutde mmò enyò-enyò; akpatre usen unam ibat ke edi.

### **Ndikpono Abasi**

Etiñ enò nnyin ete: “Kpono Jehovah ke inyene fo, ye ke akpa ubak kpukpru mbuñwum fo” (Mme Ñke 3:9). Anditiñ ntiñ-nnim ikò ama ewet ete: “Eyen okpono ete, ofin onyũ okpono andinyene enye: edi edieke ami ndide ete, ukpono mi odu mmò? Edieke ami nnyũ ndide andinyene, uteñe mi odu mmò?” (Malachi 1:6). Eyak ibup idem nnyin, “Nte ami ke nnò Abasi ukpono nte akpanade nnò? Nte ami ke ñkpono Iko Esie, mme ọkwò-ikò Esie ye ufòk-Abasi Esie nte akpanade nnam? Nte ami ke nnò Enye ọyòhò mbak duop ye enò ima-esit mi, ini mi, nda-mmà enò (talent) ye kpukpru ñkpò mi?”

Mkparawa esiwak ndidò ete, “Inaha nte nnam oro; idighe akpan ñkpò.” Mmò ewòòòre ese mkparawa ererimbot emi mikaha ufòk-Abasi emi owo mikpanke mmò ndinam se mmò emade emi enyũ ekade mme itie

inemesit ererimbot emi anamde etie nte ke mmọ enyene inemesit. Edi eyak nnyin iti, ke Abasi ọkọdọhọ ete ke emewet n̄wed eriti ke iso Imọ enọ mme abak Jehovah ye mme ekere enyiñ Esie. **Mbon** oro edi mmọ emi Abasi edimekde ke ini enye editańde mme n̄kpọ uto Esie; mmọ oro edi mmọ emi Jehovah edinyańade onyuñ ekpemedede ndien eyedip mmọ ke usen iyaresit Jehovah, nte emi ikekpepde ke ukpep-n̄kpọ emi ekebede ((Zephaniah 2:3).

### **Ukpep-n̄kpọ Eke David Ekenyenede**

Idomo ama osim David ndien enye ama okuni abañã idiọk owo nte enye atarade onyuñ oforode nte akamba awawa eto. Oruk eto emi enyene mme ikpọ n̄kọk mmọ enyuñ ekọri ke isoń; oto ke mme n̄kọk oro, mme ikpọ eto efen etibe ewońọ, tutu eto kiet oro akabare ebiet ediwak eto onyuñ ofuk akamba ebiet. David ọkọdọhọ ete: ‘Edi ama edi ami; osuk esisit ukot ọkpọfionọre mi; osuk ata esisit ikpat ekpefebede mi. Koro n̄kefibebede mbon iseri ufup n̄kut ifure mme idiọk owo . . . Mmọ ikwe ukut owo; . . . ekikere esit mmọ ebe ọwọrọ . . . Ndien mmọ edọhọ ete, Abasi edida nso ọfiọk? . . . mmọ ekọ inyene’ (Psalm 73:2-12). Edi ntre, David ikemeke ndifiọk ntak emi mme idiọk owo ekpenyenede inemesit ntre, okonyuñ etiede nte ke kpukpru n̄kpọ aka etiene mmọ.

Ndien enye ọkọdọhọ ete ke imọ ima iduk ke ufọk-Abasi ke edi do ke imọ ikọfiọk ibańã utit mmọ. Enye ama okut nte enye “akananade ifiọk” onyuñ edide “ọkọi” ke ini enye edifiọkde ete ke idiọk owo odu ke “mfifiọfionọ ebiet,” ke eyenyuñ “eduok mmọ ke nsobo.” Nsinsi ikań ke ebet kpukpru mmọ emi edude uwem mmọ enọ ererimbot emi ikpọń-ikpọń emi minyuñ ikabakede esit ikpọń mme idiọk-n̄kpọ mmọ.

Eyak nnyin iduńọrede esit nnyin ise, mme n̄kuni midighe, nsuk-uyo odu do. Abasi okut onyuñ okop. Ke n̄kań eken, edieke itoro odude ke mkpọk-inua nnyin ye ekọm kpukpru ini ọnọ Ọbọń eyesin enyiñ nnyin ke “n̄wed eriti” oro. Eyak nnyin ibiere ke esit nnyin ite, se ekpededi emi otibede ọnọ nnyin, iyedomo ofuri ukeme nnyin ndidu ke otu mmọ emi “ediyọde usen eridi Esie” inyuñ “ida ke ini Enye ayararede idem esie.”

### **MME MBUME**

- 1 Nso ekedi etop emi John ọduok owo mmọń ọkọkwọrọde?
- 2 “Ndiyọ usen eridi esie” ọwọrọ didie?
- 3 Eda didie Abasi edomo ye ikań usọ gold, ye suọp eyet ọfoń?
- 4 Ke nso utọ usuń ke ndusuk owo etuk Abasi?
- 5 Nso eńwońọ ke enọ mmọ oro edade kpukpru ọyọhọ mbak duop edisin ke ufọk unim-n̄kpọ?
- 6 Enyiñ mme anie ke esin ke n̄wed eriti?
- 7 Mme anie ke edidiọńọ nte “n̄kpọ uto” Abasi?
- 8 Nso idi ntak emi nnyin inyenede ndikpe ọyọhọ mbak duop?